

Socialdepartementet
Enheten för folkhälsa och sjukvård

s.remissvar@regeringskansliet.se
kalle.brandstedt@regeringskansliet.se

Stockholm 2022-02-01

**REMISSYTTRANDE;
Promemorian Upphävande av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga
smittskyddsåtgärder på serveringsställen
(Ert diarienummer S2022/00468)**

Visita är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita samlar drygt 5 640 medlemsföretag med över 8 120 arbetsställen, huvudsakligen hotell, restauranger, caféer, nöjesrestauranger, cateringföretag, konferensanläggningar, spa, campingföretag, vandrarhem, skidanläggningar, nöjes- och djurparker, turistbyråer, museer samt turist- och eventföretag. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor.

Visita har tagit del av rubricerad promemoria och får härmed inkomma med följande.

YTTRANDE

Förslagen i betänkandet

I promemorian föreslås följande.

- Lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) och lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.
- De tillfälliga bestämmelser i ordningslagen (1993:1617) som anknyter till covid-19-lagen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.
- Även förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 och förordningen (2020:527) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.

Ytterligare om förslagen i promemorian

Riksdagen har i tillkännagivande till regeringen den 19 januari 2022 uppmanat regeringen att återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att lagen om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022 (bet. 2021/22:SoU9 punkt 3, rskr. 2021/22:128).

I promemorian konstateras att det i ordningslagen finns tillfälliga bestämmelser som anknyter till regleringen i covid-19-lagen (2 kap. 7 § andra stycket och 15 a §) och bedömningen görs att dessa bestämmelser bör gälla under samma tid som covid-19-lagen, dvs. till utgången av mars 2022.

Vidare konstateras i promemorian att förordningen om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 och förordningen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen är meddelade med stöd av bemyndiganden i bl.a. covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Bedömningen i promemorian är att även dessa förordningar ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.

Visitans synpunkter på förslagen

Visita välkomnar förslagen att de aktuella lagarna och förordningarna ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.

Visita har under lång tid och i många sammanhang framfört vikten av att olika restriktioner som begränsar företagets möjlighet att verka och därmed också hotar verksamheter och arbetstillfällen måste avvecklas så snart det bara är möjligt. Det är också viktigt att restriktioner som införs vilar på god grund och visat reellt behov, är proportionerliga och således inte mer begränsande än vad som är absolut nödvändigt.

Eftersom regeringen och Folkhälsomyndigheten nyligen har bedömt läget avseende covid-19 vara sådant att de flesta restriktioner ska kunna upphävas från och med den 9 februari 2022 anser Visita att även giltigheten av de lagar, förordningar och föreskrifter som restriktionerna vilar på bör upphöra att gälla snarast möjligt därefter.

Visita har givetvis respekt för – och har haft under hela pandemin – att olika typer av begränsande åtgärder har behövt vidtas för att motverka spridningen av covid-19. Företagen inom besöksnäringen – restauranger, nattklubbar, hotell, konferensanläggningar, nöjesparker, konsertarrangörer och skidanläggningar m.m. – hör tveklöst till de verksamheter som har drabbats allra hårdast av restriktionerna. I många fall och under perioder har det inte varit möjligt för ett stort antal av dessa

företag att bedriva någon verksamhet alls och i andra fall har det gått att bedriva verksamhet men med kraftiga begränsningar och tidvis med begränsade öppettider. Ett stort antal verksamheter har tvingats avvecklas eller försatts i konkurs och ca 50 000 arbetstillfällen har helt uttraderats i besöksnäringen.

Att inskränka näringsfriheten och i praktiken införa partiella näringsförbud för ett stort antal företag – exempelvis serveringsställen, nattklubbar, nöjesparker och konsertarrangörer – på det sätt som skett under pandemin och med stöd av bl.a. de här aktuella lagarna och förordningarna är naturligtvis oerhört långtgående åtgärder av en i grunden extrem karaktär som endast får förekomma i mycket särskilda undantagsfall. Visita har som sagt all förståelse för att vissa åtgärder för att motverka spridningen av covid-19 har varit nödvändiga och våra medlemsföretag har också arbetat mycket hårt för att bidra till sådana åtgärder. Vissa av de beslutade och mest ingripande restriktionerna har dock införts utan att det har visats något som helst konkret underlag som visat att de varit nödvändiga och verkningsfulla. Som tydliga exempel på sådana restriktioner kan nämnas begränsningarna av öppettiderna på serveringsställena. Visita anser att ett antal av de kraftigt begränsande restriktioner som införts under pandemin har införts med ett alltför bristfälligt underlag och stöd. Detta är i sig direkt oacceptabelt när det handlar om begränsningar av grundlagsskyddade rättigheter som näringsfrihet.

Visita konstaterar också att flera av de stödåtgärder som införts för att stötta företagen under pandemin och i relation till restriktionernas påverkan på företagen har varit långt ifrån tillräckliga samt att stöden inte har nått företagen i vare sig tillräcklig eller avsedd omfattning. I dessa delar krävs fortfarande åtgärder för förbättrade och förlängda ekonomiska stöd till företagen.

Sammantaget och mot bl.a. nu beskriven bakgrund anser Visita att lagen om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, förordningen om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 och förordningen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen i enlighet med förslaget i promemorian ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.



Jonas Siljhammar
VD



Stefan Lundin
Chefsjurist